

enkelt Stiftelse, en enkelt Mand, med en Bevilling, som den her forlangte til et almindeligt og noget ufuldstændigt betegnet Formaal. Disse to Ting kunne ikke sammenlignes. Ligesaa vist som det meget vilde behyrdte Finantsloven, om enhver nok saa lille Bevilling, der for eet Aar forlangtes fra Ministeriets Side, skulde fremkomme ved en særlig Lov, og ikke skulde kunne finde sin Plads i Finantsloven, ligesaa vist maa en Bevilling af denne Natur, kommende fra Rigsdagen og saalidet behyrdende for Staten med Hensyn til Anvendelsen deraf, kunne antages at vente, at Regjeringen anvender den paa den Maade, det er bestemt. Dersom Regjeringen reiste sig og sagde: det er Regjeringens inderligste Overbeviisning, og den skal, om det saa skal være for et hemmeligt Udvalg, levere Beviser derved, at den paagjældende Person Intet fortjener, og Regjeringen vilde derfor føle sig sat i den yderste Forlegenhed ved at være Mellemmanden, der tager denne Gave og skal levere den til den Paagjældende; saa siger jeg, saa vilde Rigsdagen have den højeste Året i at bevilge Understøttelsen, men, naar Regjeringen ingen saadan Indsigelse kan gjøre mod en saa ringe Sum til en enkelt Person, og en Person i en Stilling og Virksomhed af en saa vigtig og indgribende Art, som her er Spørgsmaal om, saa seer jeg ikke mindste Grund, hentet fra noget almindeligt Princip, der skulde kunne forhindre Rigsdagen fra at bevilge det foreslaaede; thi Forsmaalet er bestemt og klart. Naar det samme ærede Medlem fra Skanderborg har anseet det for tvivlsomt, hvad en Bevilling som den, der er foreslaaet her af det ærede Medlem for Aarhus 1ste Valgkreds (Winther), vilde betyde, — han har nemlig sagt, at han vidste ikke ret, om det var en Pligt eller en Indrømmelse, en Pligt, der var paalagt, eller en Indrømmelse, der var gjort Ministeren. — saa troer jeg, at han tager feil, det er vistnok klart, at det er ingen Pligt, der paalægges Ministeren, men kun en Indrømmelse. Det ærede Medlem sagde, han vidste ikke, om Skolelærerne da ikke maatte kunne forlange det som en Ret, men hvem ere Skolelærerne, og hvilke ere Skolerne, og hvor og paa hvilken Maade skulle

de forlange disse forskellige Formaal understøttede, som staae her. Alt dette maa først udvikles gennem en Lov eller Forordning, førend Nogen kan sige: Jeg er den Berettigede, eller dette Formaal er det berettigede, og hvem kunde beslægte sig, dersom Anvendelsen ikke stede paa den Maade, som forlangtes. Det ligger i den hele Finantslovs Natur, at ikke Alt det, vi bevilge, behøver at anvendes af Regjeringen, saafremt Regjeringen var istand til at fuldbyrde Statens Formaal uden det, vi bevilge. Dersom Regjeringen kunde spare alle de Penge, vi bevilge i Finantsloven, og regiere Staten alligevel, saa skulde vi reise et Monument for den Regjering saa stort, som Danmark aldrig havde seet det; det vilde være en Regjeringens største Fortjeneste. Enhver Post, der bevilges i Finantsloven, er en Indrømmelse til Regjeringen, er et Middel, som gives Regjeringen til at udføre Statens Formaal, og Regjeringen bliver straffhyldig, naar den ikke opfylder Statens Formaal, men sparer Midlerne; men, dersom den sparer Midlerne og dog opfylder sine Pligter, da er dens Fortjeneste dobbelt stor. Jeg troer, at, naar man vil overveie disse Par Bemærkninger, saa vil maaskee selv det ærede Medlem for Skanderborg erkjende, at han har forsøgt at stille Sagen paa et Gebeet, hvor den neppe er holdbar; han har lagt Mere ind i Bevillingen, end der virkelig er i den, og han har neppe seet det Skadelige, der vilde ligge i at følge hans Anviisning.

Ordføreren: Den ærede sidste Taler har breidtet mig, at jeg ikke gjorde Indsigelse dengang, da den høitærede Cultusminister foreslog, at der skulde oprettes en Post for en Skoledirecteur, siden jeg gjorde Indsigelse i Aften mod det nærværende Forslag; men jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvorfor jeg i Aften har gjort Indsigelse. Jeg har gjort Indsigelse, fordi jeg troede, at Forslagsstilleren selv maatte kunne indsee, at hans Forslag ikke kunde blive vedtaget, hvortilmod jeg var ganske overbevist om, at, da den høitærede Cultusminister stillede sit Forslag, agtede han at sætte det igjennem. Den Grund, jeg altsaa har til at gjøre Indsigelse i Aften, den havde jeg ikke den Gang.